

Hejőbába Község Polgármesterétől

JAVASLAT

Hejőbába Községi Önkormányzat 2009. évi költségvetési koncepciójához

Tisztelt Képviselő - testület!

Hejőbába Községi Önkormányzat 2009. évi költségvetési koncepcióját az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998.(XII.30.) Korm. rendelet 28. §-ában foglalt előírásoknak megfelelően a következők szerint terjesztem elő:

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetésének tervezete szerint a települési önkormányzatokat megillető bevételeket a csatolt mellékletek alapján tervezhetjük (1-3. sz. melléklet).

A 2008. év októberének elejétől a világgazdasági válság hatása egyre erőteljesebben jelentkezik és már nem csak a világgazdaság egészének növekedését érinti negatívan, hanem hazánkét is. A folyamatnak az állami mentőakciók sem tudtak egyelőre gátat szabni, mivel ezek jótékony hatását erőteljesen fékezik a piaci szereplők recessziós félelmei.

A költségvetési törvény tervezetének erőteljes korrekciójára került sor az előzőekben leírt válság hatásainak csökkentése és annak kezelése céljából. Ez azt jelenti, hogy például az oktatás állami finanszírozása területén mintegy 10-12%-os elvonásra lehet számítani, amely községünk esetében meghaladhatja a 10 millió forintot is.

A 2008. évben is folytatódnak az előző években megkezdett olyan jellegű szerkezeti változások a költségvetési támogatások elosztásában, amelyek az egyes eddig külön finanszírozott feladatokat beépítik az alapszabályába. Ezek a változások nem csak az államháztartási hiánycélok elérését segítik a működési feltételek és körülmények módosításával, hanem az állam és a közszolgáltatások igénybevevői közötti viszonyok megváltoztatásával, a közfeladatok hatékonyabb ellátásának ösztönzésével, a közterhek viselése iránti felelősség erősítésével gazdasági és társadalmi fordulatot kívánnak elérni.

A közigazgatás modernizációjában jelentős szerepet kap az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT). A közszférában foglalkoztatottak 2009. évi bérpolitikáját a megváltozott makrogazdasági feltételeknek megfelelően (gazdasági válság) a párhuzamosan kialakult más szabályozási meghatározottságok figyelembevételével kell kialakítani. A közszférában 2009. évben is a reálkeresetek szinten tartása valósulhat meg. Ezt a törvénytervezet indoklása fogalmazza meg, azonban a 13. havi illetmény már nem tervezhető, tehát ennek elvonása várható, ami azt jelenti, hogy még ez a célkitűzés sem valósulhat meg, azaz a köztisztviselők és a közalkalmazottak reálkeresete a 2009. évben várhatóan csökkenni fog.

A helyi önkormányzatok kistérségi és regionális együttműködését feladataik kisebb létszámmal, kisebb költséggel és nagyobb hatékonysággal történő ellátását pénzügyi eszközökkel ösztönzi a kormány.

A települési önkormányzatok költségvetési forrásai összességében a 2008. évhez képest volumenében mintegy 10-15%-kal csökkennek a törvénytervezet erre vonatkozó adatai alapján, igazodva a kormány megszorító intézkedéseivel, amelyek a válság kezelését célozzák. A költségvetés egyensúlya csak rendkívül szigorú fiskális fegyvellemmel tartható, ezért az elmúlt években megszokottnál is jobban kell ügyelnünk a likviditásra és a kiadásaink tervezésére.

Az önkormányzatoknak a fenti jogszabályok szerint kell elkészíteni és a képviselő-testület elé terjeszteni a jövő évi költségvetés irányelveit, amelyek alapján a polgármesteri hivatal szakemberei a jegyző irányításával kidolgozzák a következő évi részletes költségvetési javaslatot.

A 2009. évi koncepcióban a következő alapelveket kívánjuk érvényesíteni a tervezés fázisaiban és érvényesíteni a gazdálkodás folyamatában. Az alapelvek a következők:

1. Takarékos és biztonságos működtetés. (kötelezően ellátandó feladatok)
2. Törekvés a szociális ellátórendszer szinten tartására.
3. Kapcsolódás a regionális pályázatokhoz, a LEADER 2007-2013 programhoz, illetve az ÚMFT-hez.
4. Településfejlesztés

A célok megvalósításának alapja a költségvetési koncepció, amely a konkrét megvalósítást tartalmazó, adott évre vonatkozó pénzügyi tervet (költségvetés) alapozza meg.

A koncepció összeállításakor át kell tekinteni a reálisan számba vehető bevételeket és az önkormányzat által kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatokat és a településfejlesztéssel kapcsolatos célokat egyaránt.

A koncepció kidolgozása során számba vettük bevételi lehetőségeinket, valamint az ellátandó feladatainkat, melyek jórészt ismertek (intézmények működtetése, szociális feladatok ellátása, stb.). A koncepcióban csak a már vállalt kötelezettségekre - amelyek közül nem hiányoznak a 2009. évi fejlesztések és beruházások (a szennyvízhálózat kiépítése, az általános iskola épületének felújítása, polgármesteri hivatal épületének belső rekonstrukciója, temetői urnafal, a Leader programban megvalósuló falufejlesztés, TELEHÁZ kialakítása) - illetve a kötelező feladatokra lehettünk tekintettel, amelyektől természetesen a képviselő-testület eltérhet.(3. számú melléklet)

A 2009. évi költségvetési koncepció elkészítése a költségvetési törvényjavaslatban szereplő adatok és keretszámok figyelembevételével történt. Ezek az adatok tájékoztató jellegűek és csak támpontot szolgáltatnak. Az önkormányzatok továbbra is a személyi jövedelemadó 40%-ával rendelkeznek, amelynek helyben maradó része 8%.

A belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 100 %-a az önkormányzatot illeti meg, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni személyi jövedelemadó 100%-a a földterület fekvése szerinti önkormányzat bevétele. A jegyzői hatáskörben jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság teljes összege, a környezetvédelmi hatóság által az önkormányzat területén kiszabott és befolyt környezetvédelmi bírság 30%-a a településé. A szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó önkormányzati költségvetési elszámolási számlára érkezett bevétel 100%-a az önkormányzatot illeti.

A helyi önkormányzatok működőképességének megőrzésére nyújtott kiegészítő támogatásra (úgynevezett ÖNHIKI) a jövő évben is pályázatot nyújthatnak be a települések, de a jogszabályi feltételek szigorúak és folyamatosan változnak, ami egyre nehezíti a sikeres pályázat benyújtását.

A normatív támogatások nem, illetve csak részben nyújtanak fedezetet az önkormányzat által kötelezően és önként vállaltan ellátandó feladatokhoz. (Pl. intézményfenntartás, gyermekjóléti szolgáltatás, sportfeladatok stb.)

A központi költségvetés a 2009. évre bérnövekedéssel nem számol a közszférában, a köztisztviselői illetményalap összege, valamint a közalkalmazottak illetménypótléka sem változik az előző évi sinthez képest, igazodva a kormányzati megszorító intézkedésekhez.

Dologi kiadásokhoz a 2008. évi előirányzathoz viszonyítva a központi költségvetés az infláció prognosztizált 6,4% -os mértéke ellenére nem nyújt támogatást.

Az áremelkedések (gáz- és áramdíj) jelentősen rontják a költségvetés helyzetét és még pontos mértékük sem ismert, ezért nem kiszámítható a várható hatásuk sem. (a kiadásokat címek szerint a 2. számú melléklet tartalmazza)

Az önkormányzat bevételi forrásainak összege még pontosan nem ismert, mert a rendelkezésünkre álló számok csak keretszámok, azok véglegesen a költségvetési törvény elfogadásával alakulnak ki. Számolnunk kell azonban azzal, hogy az állami normatívák, támogatások reálértékben helyi szinten csökkenő tendenciát mutatnak, a rendelkezésre álló keretszámok alapján ezért egyre nehezebben biztosítható a kötelező önkormányzati feladatellátás.

A központi költségvetés az önkormányzatokat céltartalék képzésére a 2009. évben sem kötelezi.

Koncepciónkban 35.335 eFt forint hiánnyal tervezünk a 2009. év tekintetében. Ez lehetőséget teremthet az ún. ÖNHIKI pályázat benyújtására, de azt, hogy a pályázat benyújtható-e, a kiírásban szereplő feltételek fogják meghatározni. A tervezett hiány mértéke jól mutatja, hogy milyen mértékben romlottak a költségvetés bevételi oldalát meghatározó kondícióink az elmúlt évhez viszonyítva.

Az önkormányzat bevételeinek növelése elsősorban a helyi adók és bérleti, valamint a közterület használati díjak emelésével történhetne. Ezeken a területeken olyan kicsi a mozgásterünk, hogy jelentős mértékű bevétel növekedés nem érhető el. A helyi adó közül ki kell emelni a kommunális adót, amelynek emelését 5-15% közötti mértékben javaslom a testületnek a jövő évre. A konkrét javaslatom 9000Ft/év, mely esetében az adóemelés mértéke 12,5%.

A kiadások mértékének csökkentésénél meg kell vizsgálni a kötelező és nem kötelezően ellátandó feladatokat. Központilag is támogatott a kötelező feladatok társulási formában történő ellátása, amelyre a központi költségvetés célzott normatívák nyújtásával kívánja ösztönözni az önkormányzatokat.

Ehhez nyújt segítséget a Tiszaújvárosi Többcélú Kistérségi Társulás, melynek tagjaként a kötelező feladatot jelentő belső ellenőrzést látjuk el költségkímélő módon és hatékonyan. Nemesbikk községgel intézményfenntartó társulás keretében működtetjük a nevelési-oktatási intézményt, amely növeli bevételeinket, de az elmúlt évihez viszonyítva ez a bevétel is csökkenni fog a rendelkezésre álló adataink alapján, mintegy 10%-os mértékben.

Elmondható, hogy az önkormányzat pénzügyi helyzete a 2009. évben sem javul az előző évekhez viszonyítva.

A költségvetésnek biztosítani kell

Bevételi oldalon (1.sz. melléklet) :

- növelni az önkormányzati vagyon (ingatlanok, jogok stb.) bevételeit,
- pályázati lehetőségek felkutatását.

Bevételek: intézményi működési bevételek, önkormányzat sajátos működési bevételei, felhalmozási és tőkejellegű bevételek, támogatások, kiegészítések, támogatásértékű bevételek, államháztartáson kívülről átvett pénzeszközök, finanszírozási műveletek bevételei, pénzforgalom nélküli bevételek (pénzmaradvány)

Kiadási oldalon (2.sz. melléklet):

- az intézmények működőképességét,
- törekedni a szociális jellegű feladatok ellátásának szinten tartására,
- a község üzemeltetését (közvilágítás, ivóvízellátás, temetőfenntartás),
- a 2008. évről áthúzódó kötelezettségek teljesítését,
- a pályázati forrásokkal támogatott beruházásokat, valamint
- a műszakilag indokolt karbantartásokat.

Kiadások: folyó működési kiadások, felhalmozási és tőkejellegű kiadások, támogatásértékű kiadások, tartalékok, hitelek kamatai, egyéb kiadások, finanszírozási műveletek kiadásai.

A költségvetés egyensúlyának fenntartása a következő évben sem lesz könnyű feladat. A költségvetési év tervezett feladataihoz szükséges források nem biztosítottak, hiszen kénytelenek vagyunk jelentős hiánnyal számolni a koncepcióban. A hiány mérséklésének lehetséges alternatívái lehetnek a kiadások csökkentése és hitel felvétele.

Kérem előterjesztésem megvitatását, elfogadását.
A részletes kimutatást jelen javaslathoz csatoltam.

Hejőbába, 2007. november 20.

Juhász Barnabás
polgármester